

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 37

[S.I.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Beatus Augustinus: Homilie zu der Evangelienlesung

[urn:nbn:de:bsz:31-6715](#)

in aequalitas a crisi

EB DOM V. ANTE NATALE DNI.

LECTIO SC̄I EVANGELII.

SECUNDUM IOHANNEM.

In illo tempore. Cum subleuias set oculos ih̄c. et uidisset quia multitudo maxima uenit ad eum. dicit ad philippum. Unde ememus panes ut manducemus. et respondebat.

Omelia beati augustinii de ea oīe legi.

Ih̄c xpc. sunt quidem diuina opera. et ad intellegendum dm̄. de inuisibilibus admonent humanam mentem. Quia enim ille non est talis substantia quaenida no oculis possit. et miracula

18
eius quibus totum mundū regit. uniuersamq; creaturā administrat. assiduitate uiuerunt. ita ut pene nemo dignetur attendere opera di mira ac stupenda in quo libet seminis grano. Secundum ipsam suam misericordiam seruauit sibi quaedam. quae faceret oportuno tempore. preter usitatum cursum ordinemq; naturae. ut non maiora sed insolita uidendo stuparent. quibus cotidia na uiuuerant. Maius enim miraculum est gubernatio totius mundi. quam saturatio quinq; milium hominū de quinq; panib;. et tamen haec nemo miratur. Illud mirantur homines. non quia maius est sed quia rārum est. Quis enim et nunc pascit uniuersum mundū. nisi ille quide paucis granis segetes creat. fecit ergo quo modo dñs. Unde enim mul

x.

triplicat de paucis granisse
getes. inde in manibus suis
multiplicauit quinq. pa-
nes; potestas enim erat in ma-
nibus xp̄i. p̄tans autem
illi quinq. quasi semina
erant. non quidem terrae
mandata. sed ab eo quiter-
XI. ram fecit multiplicata. hoc
ergo admotum est sensibus.
quo ergetur mens. Et ex-
hibitum oculis. ubi exerce-
retur intellectus. ut in visibi-
lem dñm per visibilia opera
miraremur. Eterecti ad si-
dem. & purgati perfidem.
etiam ipsum in visibiliter
uidere cuperemus. quemde-
rebus visibilibus. in visibile
no sceremus. Nec tamen suf-
ficit hanc intueri. in miracu-
lis xp̄i. Interrogemus ipsa
miracula. quid nobis loquan-
tur de xpo. habent enim si-
intellegamur linguam suā.
Nam quia ipse xp̄e uerbū dī-
est. etiam factum uerbi uer-

bum nobis est. hoc ergo mita-
culum sicut audiūmus quā
magnum sit. quaeramus etiā
quam profundum sit. Non
tantum eius superficie dele-
ctemur. sed etiam altitudine
perscrutemur. habet enim
aliquid intus. hoc quod mi-
XII. remur foris. Uidimus. expe-
ctauius. magnum quiddā
praedictum quiddam. & om-
nino diuinum quod fieri ni-
si adō non possit. Laudau-
mus defacto factorem. sed quē
admodum silentias pulchras
alicubi inspiceremus. non no-
bis sufficeret laudare scripto-
ris asticulum quo. eas pariles. equi-
les decoras fecit. nisi etiam legere
mus quid nobis perillas indi-
cauerit. Ita factum hoc qui
tantum inspicit. delectatur
pulchritudine facti. ut admi-
retur asticem. quia autē in-
tellegit. quasi legit. Alter
enim uidetur pictura. alter
uidetur litterae. picturā

cum uideris. hoc est totū
uidisse laudasse. Litteras
cum uideris. non hoc est to-
tum. quō commoneris et
legere. Et enim dicas. cum
uideris litteras. si post non
eas nosti legere. quid puta-
mus esse quod hic scriptū
est. Interrogas quid sit. cū
uideas aliquid. Aliud nō
bi demonstratus est. a quo
agnoscere quod uidisti. Ali-
os ille oculos habet. alios
tū. Nonne similiter apī-
ces uideris. sed non simili-
ter cognoscitis. Tu ergo ui-
des et laudas. ille uidet. lau-
dat. & legit et intellegit.
Quia ergo uidimus. quia
laudauimus. legamus &
intellegamus. Dñs in mon-
te. multo magis intellegam-
us. quia dñs in monte.
uerbum est in alto. pro-
inde non quasi humiliter
iacet. qđ in monte. nec ran-
scunter praeter emindū est

19^h

sed suscipiendum. Turbas
uidit. esurientes agnouit.
misericorditer pauit. Non
solum probonitate. uerum
etiam protestate. Quid
enim sola prodeisset bonitas.
ubi inonerat panis. unde
turba esuriens pascetur.
Nisi bonitati adesset pote-
stas. ieiuna illa turba esu-
riens remaneret. Deniq.
et discipuli qui erant cum
dño infame. et ipsi turbas
uolebant pascere. ut non
remanerent inanes. sed un-
de pascerent non habebant.
Interrogauit dñs unde con-
rentur panes ad turbas pa-
scendas. et ait scriptura.
Hoc autem dicebat temp-
tan secum. discipulum sci-
licet philippum quem in-
terrogauerat. ipse enim sci-
ebat quid esset facturus.
Cui ergo bono temptabat.
nisi quia ignorantia disci-
puli demonstrabat. Et for-

te indemonstratione igno-
rantiae discipuli. aliquid
significauit. & pparebit er-
go cum ipsum sacramentū
de quinque panibus coepe-
rit nobis loqui. & quid sig-
nificet indicare. Ibi enim
uidebimus quare dñs in hoc
facto ignorantiam discipuli
uoluit interrogando. quod
sciebat ostendere. Nam inter-
rogamus aliquando quod
nescimus. audire uolentes
ut discamus. aliquando inter-
rogamus quod scimus. scire
uolentes. utrum et ille sciat.
quem interrogamus. Utrumq.
hoc nouerat dñs. et quod inter-
rogabat sciebat. quid esset
enim facturus ipse nouerat.
& hoc nescire philippum sci-
ebat similiter. quare itaq.
interrogabat. nisi quia illius
ignorantiam demonstrabat.
& hoc quare fecit. ut dixi
post intellegemus. Andre-
as ait. Et hic puer quidā

qui habet quinque panes
et duos pisces. sed haec quid
sunt inter tantos. Cum di-
xisset philippus interroga-
tus. Ducentorum denario-
rum panes non sufficere.
quibus tanta illa turbare
siceretur. Erat ibi quidā
puer postans quinque pa-
nes ordearios et duos pisces.
& ait dñs. Facite homines
discumbere. Erat autem
ibi multum foenum. et di-
scubuerunt ferme quinq.
milia hominum. & ccepit
autem dñs hīc panes grās
egit. iussit. fracti sunt pa-
nes. positi ante discumpen-
tes. Non iam quinque panes.
sed quod adiecerat quicre-
uerat. quod auctum erat. &
depiscibus quantum suffi-
ciebat. parum est turbam
illam fuisse satiatam. etiā
fragmenta resederunt. &
ipsa colligi iussa sunt ne-
perirent. & ampleuerunt

duodecim cofinos fragm
torum. Breuiter utcurra
mus quinq. panes intellegun
tur. quinq. libri morsi. me
rito. non triticei sed ordea
ci. quia aduetus testamen
tum pestinens. Nostis au
tem hordeum ita creatum.
ut ad medullam eius uix
perueniat. Uestitur
enim eadem medulla teg
mine paleae. et ipsa palea
tenax et in herens uteum
labore exuatur. Talis est
littera ueteris testamenti.
uestita tegminibus carna
lium sacramentorum. sed
si adeius medullam perue
niatur pascit et satiat. Fe
rebat ergo quidam puer
quinq. panes. et duos pi
seos. Si queramus qui fue
rit puer iste. forte popu
lus istahel erat sensu pue
rili postabat. nec mandu
cabat. Illa enim quae por
tabat clausa onerabat.

20

xpecta pascabant. Duo aut
pisces. uidetur nobis sig
nificare duas illas in iueteri
testamento sublimes perso
nas. quae unguiebant ad po
pulum scificandum et re
gendum sacerdotes et reges.
et ipse in ministerio uenit
ali quando quiper illas
significabatur. Uenit ali
quando. qui per medullā
hordei ostendebatur puer
palea uero hordei occultaba
tur. Uenit ipse unus. utramq.
personam in se postans sacer
dotis et regis. sacerdotis per
uictimam quam se ipsum
obrulit pro nobis dō. regis quia
reguntur ab eo. et aperiunt
quaec clausa postabantur.
C ratis illi. impletuit perse
quod per uetus testamentū
permittebatur. et frangi uis
sit panes. frangendo multi
plicati sunt. Nihil uerius.
quinq. enim illi libri morsi
quam multos libros cum

exponuntur tamquam
frangendo. id est differen-
do fecerunt. Sed quia in
illo hordeo ignorantia pri-
mi populi tegebatur. de-
quo primo populo dictum
est. Quamdiu legitur mo-
rses. uelamen supra corda
eorum positum est.

EBOOMANONI.

ANTE NATALEONI.

Lec i sc̄i ev. sic mat. x.
In illo tempore. Cum ad p-
in quassent hierosolymis
& uenissent bethsage ad
montem olueti. &cetera.

Dicit omeliam be-
xtilophann ep. oceano lec.
uto res ipsa exi-
git ut queramus.
Frequenter quidem ihc
uenit in hierusalem. sicut
iohannes testatur. Num
quam tamen sibi adhibuit
ministeria uimotorum.
nec ramorum uiuentia cir-

ca se ornamenta constitut-
nec ad terribilem laudem
sua e diuinitatis animas po-
puli excitauit. nisi modo quan-
do ut pateretur ascendit. Ideo
ergo cum tanta gloria est in-
gressus. ut amplius illorum
aduersus se excitaret inuidia.
Quia iam tempus eius instabat.
et non morsum urguebat. sed
ipse magis aduersum se com-
pellebat mostem. Quoties
enim de manu sacerdotum
elapsus euasit. cum esset ui-
sibilis factus. Quando enī
iudaei xp̄m uoluerunt oc-
cidere et tangere cum non po-
tuerunt. Quando autē
xp̄e secutus est mostem.
parecer ei iudaei non po-
tuerunt. Ergo si xp̄e eos
procurauit. nefoste demoste
sua fecit eos innoxios absit.
Excitauit eos ut facerent qd
antea uoluerant. sed ut pos-
sint facere quod prius uo-
lebant. facultas eis data est.